

Svoboda je krhka in jo je treba nenehno braniti

„Svoboda je krhka in jo je treba nenehno braniti,“ je misel, ki je z menoj ostala še po branju distopičnega romana *Deklina zgodba*. In to je tudi opozorilo, ki ga je avtorica Margaret Atwood namenila bralcem. V delu me je najbolj pritegnil način pripovedovanja pisateljice. Zdi se, da se ujema z zgodbo in njeno temačno vsebino. Povedi so kratke in preproste, v prvi osebi, kar ustvari dramatičen učinek ter napetost med branjem. Dodatno poudari čustva in vzdušje v Gileadu – strah, obup ter hrepenenje po starem življenju in svobodi. Pozdravi in dialogi med liki so nečloveški ter naučeni. Dekle morajo previdno ugotoviti, komu lahko zaupajo. Tako je avtorica dosegla, da bralci začutimo tesnobo in nelagodje. Po branju sem o knjigi še dolgo razmišljala, presenetil me je odprti konec. Strinjam se s takim (ne)zaključkom romana, saj bralce še bolj zaznamuje, zgodba se na ta način nadaljuje v teorijah in razpravah.

Eden ključnih vidikov romana je njegovo sporočilo. Opozarja, kako krhke so človekove pravice in kako hitro se lahko družba preoblikuje, če so spremembe postopne in se ljudje nanje navadijo kot na novo resničnost. Pomembno se mi zdi poudariti, da roman ne obtožuje izključno moških za razmere v državi, saj imajo pri tem pomembno vlogo tudi ženske, tete. Te se ne zavedajo, da s svojim ravnanjem zatirajo tudi same sebe, čeprav ohranjajo varnost in privilegije. Poleg sporočila so me navdušile tudi podrobnosti, kot npr. izvirno ime glavne junakinje, *Offred*, ki spominja na angleško besedo *offered*, kar pomeni ponujena, izročena. V romanu je (poleg te) skritih še več podrobnosti, ki bralcu ostanejo v mislih še dolgo po branju, kar zgodbo obogati. Gileadski režim, od sistematskega razvrščanja po družbeni lestvici do ritualov in prevzgoje dekel v Rdečem centru, je izpiljen do potankosti. Zato imam kot bralka občutek, da zgodba ni le domišljajska, ampak bi se njen scenarij lahko uresničil. Vse skupaj je svet Margaret Atwood naredilo še bolj prepričljivo. Kljub temu pa me je zmotilo, kako Offredino pripovedovanje preskakuje med preteklostjo in sedanjostjo. Po branju sem se morala poglobiti v dejanski potek dogodkov, saj sem bila sprva zmedena. Vseeno se mi zdi pomembno, da so vključeni deklini spomini, saj so nujni za njeno vztrajanje v Gileadu. Identiteta je ena najpomembnejših vrednot, ki jih je sistem izničil. Spomini so edino, kar glavno junakinjo še povezuje s starim življenjem ter ji daje upanje.

Zgodba je pustila močan vtis po celem svetu. Postala je navdih mnogim umetniškim projektom, med drugim je posneta serija prejela več nagrad. Rdeča obleka z belimi kraji je simbol upora žensk proti zatiranju. A najpomembnejše je to, da ostaja večno aktualna in nas svari pred možnimi nevarnostmi človeštva. Knjiga me je pozitivno presenetila s svojo globino ter me prisilila, da sem začela bolj pozorno spremljati dogajanje v svetu. Hkrati me je spomnila, da svoboda žal ni povsod samoumevna in jo je zato treba ceniti.